

עיריית תל-אביב - יפו
פרוטוקול מס' 17 משיבת הנהלת העירייה

פרוטוקול מס' 17 משיבת הנהלת העירייה שהתקיימה ב- 31/01/2011

השתתפו:	מר רון חולדאי	ראש העירייה
וה"ה: ד. ספיר	א. זמיר	מ. להבי
ת. זנדברג	א. סולר	ח. אבי גיא

וה"ה:

ר. זלוף, ע. אברהמי, מ. גילצר, ע. סלמן, ד. לב, ד. לוטן, א. פרידמן, ל. אשוח, ע. גביש, מ. וולה, א. אראל, א. הורוביץ-קלר, מ. בנימיני, א. כהן, גלילה בן-חורין.

רשמה: ישראלה אגמון

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 2 -

על סדר היום:

1. סקר ככר דיזינגוף.

2. תושבים צעירים-גישה חדשה.

פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)

- 3 -

45. סקר ככר דיזנגוף:

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

שלום לכולם.

אנו הולכים להעלות על השולחן את הצעת המרכז לחקר כלכלי וחברתי בשאלה שכבר נמצאת על השולחן העירוני אולי מהיום שבו הככר הורמה, לפי דעתי זה היה בשנת 1980, 1981, בתקופת ראש העירייה השביעי- ציץ'. מאז נזלו מים בברזים והנושא הזה נמצא על האג'נדה כבר הרבה שנים. ואני אמרתי שאני אינדיפרנטי, אני הייתי רוצה לדעת מה התושבים רוצים פחות או יותר, ויש 3 אופציות לככר הזאת:

אופציה אחת היא להשאיר אותה כמו שהיא. לשפץ אותה ולהשאיר אותה כמו שהיא.

אופציה שניה היא- להוריד אותה, כפי שהיה במקור.

והאופציה השלישית – להוריד אותה מעל חניון תת קרקעי שישמש את תושבי האזור. ולא רק שישמש את תושבי האזור אלא גם יאפשר להוציא, להוריד את הרכב מהחנייה על פני הקרקע באזור של הככר וברחובות הנכנסים אליו.

וכדי לעשות את הדבר הזה ביקשנו מאטל לעשות איזושהי עבודה עם מכוני המחקר הישראליים- איך עושים. הרי אנו לא נעשה משאל עם ונפעיל כאן, מה שנקרא – איך לעשות סקר מספיק אמין מה התושבים רוצים בעיר. והדבר הזה מונח כאן לפניכם, ואטל תציג את זה, ואחרי זה נצביע או נחליט. ואם נחליט- נשלח את הציבור, והציבור יחזור ויגיד לנו את דברו, ואנו נעשה מה שהציבור יגיד לנו.

גב' פרידמן:

כמו שרון אמר – אנו באמת נפגשנו עם שלושה מכוני מחקר מן הידועים (הצגת הדברים מלווה במצגת) בארץ. נפגשנו עם ד"ר מינה צמח, נפגשנו עם גיאוקרטוגרפיה ו"מאגר מוחות". וביקשנו מכל אחד מהם להגיש את ההצעה הכי טובה שהם יכולים. מכל שלושת ההצעות שהם הגישו, לא שהיו הבדלים מדהימים, אבל אנחנו בעצם גיבשנו איזושהי הצעה שאנחנו מציגים כאן.

הרעיון של המהלך כולל כמה רכיבים: גם סקר שיטתי, אבל דברים נוספים, כאשר קודם כל המטרה היא כן לקבל תמונה נאמנה- מה חושבים התושבים, הם רוצים את המהלך הזה? מה מבין שלושת החלופות נראית להם כחלופה המועדפת. כמובן שהשינוי משפיע יותר בעת השיפוץ, בעת העבודות, על הסביבה הקרובה, ולכן אנחנו מציעים גם תשאול ממוקד של תושבים ובעלי עסקים באזור המדובר, תכף נגדיר את האזור.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 4 -

אם כך, החלק הראשון זה סקר מקצועי שיבוצע על-ידי מכון מחקר אובייקטיבי, הם בסופו של דבר גם ינסחו את השאלות בצורה הסופית.

על מה אנחנו מדברים? אנחנו מדברים על ראיונות טלפוניים עם תושבים. בעלי עסקים- יותר קשה לראיין אותם, ולכן באותו אזור שאנו תחמנו- אנחנו מציעים לעשות סקר פנים אל פנים, ואיזה שהם מהלכים של שיתוף ציבור- שאני תכף אפרט ואתייחס, וגם אציין מה המטרה שלהם. קודם כל לגבי הסקר, אנחנו מציעים לעשות סקר רחב מאוד. בדרך כלל מיזגם בסקר מייצג הוא 500 נבדקים. אנחנו כאן מדברים על מדגם שהוא פי 4 מהמצב הרגיל. המיזגם הזה, אנחנו נחלק אותו. קודם כל נעשה, כאמור, סקר בקרב כל תושבי העיר, וסקר יותר ממוקד בקרב תושבי האזור, אזור ככר דיזנגוף. כאמור, בקרב בעלי עסקים אנחנו נדגום 300 בעלי עסקים, מדובר באחוז מאוד גבוה מבעלי עסקים באזור, כדי שאנו נוכל לשמוע מה דעתם, כי אין ספק שזה ישפיע על העבודה של העסקים שלהם בתקופת העבודות.

אנו רואים כאן על גבי השקף את האזור שאנו מדברים עליו, הסביבה של ככר דיזנגוף. את התייחסו אננו עשינו ביחד עם היחידה לתכנון אסטרטגי ונציגי אגף תכנון העיר.

השאלון, כמו שרון אמר, יציג שלוש חלופות, והאנשים יתבקשו להתייחס למה החלופה המועדפת. חלופה ראשונה שמדברת על שיפוץ, חלופה שנייה שמדברת על החזרת- הורדת הככר, פיתוח מדרכות, נטיעת עצים, והחלופה השלישית- כמו החלופה השנייה פלוס חניון תת קרקעי. כאמור, הניסוח הוא לא סופי, אנחנו נבקש שחברה חיצונית-אובייקטיבית תנסח את הדברים ותציג את זה לתושבים ובעלי עסקים.

גב' להבי:

אמרת את זה נורא יפה, אמרת- שיפוץ הככר, הורדת הככר, הורדת הככר פלוס חניון תת קרקעי. זה נורא מובן ככה, איך שזה כתוב פה זה לא מובן.

גב' פרידמן:

אני שמחה. אבל בסופו של דבר נעדיף שהם ינסחו את זה בלי איזשהו חשש להתערבות עירונית.

גב' זנדברג:

המצב הוא לא בדיוק כפי שכתוב, זה לא בדיוק החלופות.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 5 -

גב' פרידמן:

אני שוב אומרת: אני לא חושבת שכרגע צריך להיתפס לזה כי זה המחשה. אנחנו אכן נרצה שהניסוח יעשה על ידי החברה שתבצע את הסקר, ללא התערבות שלנו. ואכן, רק נוודא שזה ברור לגמרי. כדי לוודא שזה ברור לגמרי-עושים PILOT, בכל סקר וסקר מקצועי ושיטתי. הדבר הנוסף שהתייחסתי אליו קודם, ציינתי אותו בלי לפרט- זה הכיוון של מהלכים נוספים לשיתוף ציבור. תראו. משני סקרים, הסקר הרחב בקרב כל תושבי העיר והסקר שהתבצע באזור, אנחנו באמת נוכל לקבל תמונה נאמנה מה חושבים התושבים, והמידגם הזה הוא יותר ממספיק בשביל לקבל את התמונה. אבל, המהלכים הנוספים מיועדים לאפשר גם לאנשים אחרים שירצו להתייחס, ירצו להגיב, ירצו להביע דעה. וכדי לאפשר את זה- האפשרויות הן כמובן גם להציג את הנושא באינטרנט, וכן לפרסם משוב- שאנשים יוכלו להגיב. אגב, אנחנו עשינו משהו כזה בהקשר לתכנית האסטרטגית בזמנו, תושבים גם השתמשו באינטרנט להגיב וגם בגלויות. לכן – אינטרנט זה ערוץ ראשון. והערוץ הנוסף זה לפזר באזור, באזור מרכז העיר בעיקר- שזה יותר רלבנטי, עמדות שמאפשרות לאנשים, על גבי גלויות- כן להגיב ולהביע את העמדה שלהם. זהו.

כמובן שמהנתונים, מניתוח הנתונים אנו גם נראה מה העמדות, אנו גם נראה מה הסיבות להתנגדות או לתמיכה. אפשר יהיה לראות בפילוח לפי גיל, אזור, אפשר יהיה לראות את כל הנתונים. וכמובן המימצאים יוצגו להנהלת העירייה.

גב' אבי-גיא:

מה שחסר כאן, ואולי זה מובן מאליו, השיקול הכספי. הרי כל אחת מהאופציות- 1, 2, 3 כרוכה במימון אחר לחלוטין. האחד- הכי פחות השני יותר, והשלישי בכלל.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

החלופה היקרה ביותר זה להחזיר את זה למצב הקודם.

גב' אבי-גיא:

עם חניון.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

לא. בלי, החלופה השלישית היא חלופה זולה.

פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)

- 6 -

גב' אבי-גיא:

למה החלופה השלישית היא הכי זולה?

גב' זנדברג:

היא הכי זולה בטווח המייד, היא לא הכי זולה בטווח הארוך.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

היא הכי זולה בכל טווח.

גב' זנדברג:

כשסופרים את הכסף של כמה עולה הפעולה, אבל לא כאשר סופרים את הכסף של זיהום האוויר והפחתת הזיהום והכנסת כלי הרכב לעיר.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אוי, אוי אוי, את צודקת.

החלופה הכי זולה מבחינת ההבדלים היא החלופה עם החניון, כי חניון מממן את עשיית הככר. לעומת זאת- החזרת הככר למצבה הקודם- זה הכל מדובר על כסף ציבורי לביצוע.

מר סולר:

שכמה זה, אגב, פחות או יותר?

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

150 מליון שח'.

גב' אבי-גיא:

אני רוצה להשלים.

אני חושבת שהרעיון להחזיר את הככר למצבה הקודם,

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אבל זה לא הדיון עכשיו. אנחנו לא דנים אם להחזיר את הככר.

פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)

- 7 -

גב' אבי-גיא:

אנחנו מתייעצים אם לעשות את הסקר. O.K.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אני אמרתי בעבר ואני אומר עוד פעם: אני לא מתכוון לכפות את דעתי בעניין. אנחנו נעשה סקר ומה שהציבור יגיד- את זה נעשה.

גב' אבי-גיא:

אז אני בעד.

גב' זנדברג:

שלושה דברים אני רוצה להגיד.
קודם כל- לגבי- לא העלות של המהלך אלא העלות עצמה של הסקר הזה. יש כאן, כמו שאטל הציגה, מהלך של 2,000,

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

עלות הסקר היא לא דבר דרמטי, אם את מוטרדת.

גב' זנדברג:

האמת היא, אני אגיד לך את האמת. יש פה עניין קצת של מראית עין. אני תומכת ברעיון של לשאול את התושבים ואמרתי את זה גם כאשר הצגת את זה, רון, במועצה, אני חושבת שזה דבר נכון. אבל, עם זאת, זו לא הסוגיה הכי חשובה שנמצאת כרגע. יכול להיות שאפשר, 2,000 תושבים, ומהם כ-400 בתא שטח מאוד מאוד קטן, שאני לא יודעת איזה אחוז הם מהתושבים האלה, אני אומרת-יכול להיות שאפשר ללכת על מהלך יותר צנוע מאשר בוחנים ו-2,000 תושבים וכו'. זה שאלה של עלות- כמה עולה הדבר הזה. זה מה שאני אומרת.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

הדבר הזה עולה כמה עשרות אלפי שקלים בודדים.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 8 -

גב' זנדברג:

.O.K

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

ואני פחדתי ועדיין פוחד, ההפך, שלא יגידו לי- כן, אתה התכוונת, אתה לקחת, אתה הורדת, שמת קטן, שמת גדול. אני רוצה סקר שיגיד, שיהיה מהלך של סקר רציני- כמו שעושים סקרים מהסוג הזה כשרוצים לדעת באמת מה דעת הציבור, ולא כאלה. הדבר הכי זול זה להגיד- אנו עושים סקר באינטרנט ומה שיגיד הסקר באינטרנט- נלך על זה, אבל סקר באינטרנט- אין לנו סקר.

גב' זנדברג:

אני מקבלת את זה.

סקר זה מאוד חשוב, סקר אמיתי ומהימן, אני חושבת שכן חשוב, מאוד מאוד חשוב לפתוח את הנושא באינטרנט, מכמה סיבות: 1. כי זה מה שעושים היום,

מר ספיר:

כדי שהמתנגדים לחניון יגיבו.

גב' זנדברג:

לא בהכרח. דווקא תדע לך שהטוקבקים הממומנים הם דווקא יותר חברות מסחריות ולא מהארגונים הירוקים, זה כלל.

מר ספיר:

את רוצה להתערב על התוצאות?

גב' זנדברג:

לא.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

ההצגה העקרונית שצריכה להיות באינטרנט היא בכך שצריכות להיות הדמיות שהציבור יכול להכנס ולראות את ההדמיות.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 9 -

גב' זנדברג:

בדיוק. דבר שני- הדבר מאפשר באמת התעמקות למי שרוצה.

גב' פרידמן:

אפילו ביקשנו מחביבה תמונה של פעם, היא אמרה שיש לה תמונה של פעם.

מר ספיר:

יש לי תמונה של פעם, בעגלת ילדים, בתוך העגלה.

גב' זנדברג:

נושא שני הוא הנושא של עצם ההורדה אל מול החניון. אני לא חושבת שמדובר ב-3 חלופות, בטח שלא אקוויוולנטיות אחת לשנייה, אלא שתי שאלות נפרדות. אנו מבקשים מהציבור, זה כמו תפוחים ותפוזים. ב-3 השאלות האלו אנו מבקשים ממנו למעשה להתייחס לשני דברים: פעם אחת- לשאלה שהיא אסטטית, שהיא אולי שאלה של טעם, שהיא שאלה של נוסטלגיה, שאלה שהיה עליה שיח ציבורי, ופעם שנייה לשאלה שהיא שאלה של מדיניות תחבורתית, תכנונית, שבכלל אין לה שום קשר לנושא הככר. ועמדתי היא- שצריכה להיות לנו עמדה שלנו, נחרצת לגבי נושא החניון, והיא שלא צריך יותר חניונים במרכז העיר. יש כמה וכמה חניונים אחרים שכבר אושרו ונמצאים לפני ביצוע, ביניהם ככר רבין, שגם אליו אני מתנגדת אבל הוא כבר אושר. יש חניון בדזינגוף סנטר, יש עוד חניונים אחרים, שאלת החניון היא שאלה מתחום אחר לגמרי מאשר שאלת הורדת הככר, זה תחומים נפרדים לחלוטין. עמדתי האישית- שצריכה להיות לנו עמדה ברורה לגבי זה, זו עמדה של מנהיגות ושל מדיניות- לאן אנחנו רוצים להוביל את העיר ולא שאלה אסטטית. אבל לפחות, לשאול את שתי השאלות האלה בצורה נפרדת, כמו המקום הנפרד שצריך להינתן להן.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

תראי, סליחה, יש משהו שקצת מצחיק אותי, לא מצחיק אותי, אולי אני לא משתמש במילה הנכונה. עלות הסקר מטרידה אותך, אבל שהפרויקט יעלה 80 מליון שח' פחות- זה לא כל כך חשוב כנראה.

גב' זנדברג:

חניון באמת- זו לא שאלה של עלות.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 10 -

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

והעובדה שלך יש דעה לא אומרת שזאת מדיניות. זו דעתך. אבל, מי שאמר ומי שאומר שגם לציבור יש מה להגיד, אז אם אני בא ואומר- בוא נשאל את הציבור, אז פתאום עכשיו מתנגדים לציבור? אז לא. אז אני חושב לא. אני דרך אגב חושב שעדיין חסרים הרבה מאוד חניונים בשטח הבנוי של תכנית גדס. בשטח של תכנית גדס חסרה חנייה בצורה אקוטית, אפילו כדי שבני אדם יוכלו להחזיק את האוטו שלהם בכל ימות השבוע- עד סוף השבוע- כדי שישעו. צריך להוריד את הרכב שנמצא היום וחוסם את התנועה, להוריד את הרכב אל מתחת לקרקע. זו תפיסה שלי, זו עמדה שלי, דעתך שונה.

גב' זנדברג:

זה לגיטימי.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

יפה.

גב' זנדברג:

זו המדיניות שלך,

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

כן, זו המדיניות שלי.

גב' זנדברג:

זה דבר לגיטימי. מי שמתנגד יוכל להתנגד במישור הציבורי.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אבל היות שאני כראש עירייה גם רוצה לדעת מה חושב הציבור, אז אני בא ואומר- אני בעניין הזה מוכן גם לשאול את דעת הציבור ונראה מה הציבור יגיד. כי יש פה כאלה שמתיימרים לבוא ולהגיד מה הציבור חושב בלי שהם שאלו את הציבור מה הוא חושב. אז אני, עם כל הכבוד, עם כל הכבוד, חושב שעדיין חסרה חנייה בצורה דרמטית. מה גם, אם והיה בהנחה שאנחנו נבצע חניון, אמרתי משפט שאת לא הקשבת לו: שאת כל הרכב של הרחובות הצדדיים שנוסעים אל זה אנחנו נוריד אותו ממפלס הכביש אל מתחת לכביש ולא תהיה חנייה על פני הקרקע. אז אם מישהו לא מבין את זה-מה זה תורם גם לאקולוגיה וגם לרווחת התושבים וגם ליכולת התנועה של התחבורה

פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)

- 11 -

הציבורית, אז יש לך דעה, זה בסדר. הוא מקובע לדעתי אבל זה, לעומת מי שיש לו, איך אומרים- גם לי יש תפיסת עולם.

גב' זנדברג:

לא. בסדר גמור. אני בעד שהמדיניות תבוצע בהתאם לתפיסת עולם. יש דברים שבעיני, זו דעתי האישית, צריך לשאול את הציבור ויש דברים שלא, אבל לפחות שאלה נפרדת. שאלת החניון,

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

בעיני זאת לא שאלה נפרדת. אני רוצה לשאול מה הציבור רוצה. יש לו 3 אופציות, תוכלי להסביר לציבור את דעתך.

גב' זנדברג:

אני אשתדל.

ורק דבר אחרון- לגבי החלופה הראשונה- שזה השארת הככר.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

יש אנשים רבים שחושבים שצריך להשאיר את הככר.

גב' זנדברג:

100%. זו עמדה לגיטימית. רק באמת חשוב להציג לציבור למה בדיוק הכוונה. להשאיר את זה כמו שהיא? איזה שיפוץ? יהיה שיפוץ בהיקף שישנה אותה כמעט לגמרי אבל ישאיר אותה מוגבהת מעל פני הקרקע? זו לא שאלה, אם כי אולי אפשר לסייע בניסוח של זה.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

בסדר, O.K. אני אומר שוב פעם, זה התפלספות. לשקם ולשפץ זה לשקם וגם לשפץ. אני לא אכנס עכשיו- להוסיף פח, להוריד פח. אני לא אכנס לזה. אני שואל את הציבור- 3 אפשרויות שהן ברורות.

גב' להבי:

עם דשא, בלי דשא?

פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)

- 12 -

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

עם דשא, בלי דשא. בלי דשא. זה לשקם ולשפץ.

מר סולר:

אני רוצה להגיד שלדעתי הרעיון הזה- אני חושב שהוא לא רק טוב, אני חושב שהוא רעיון מצויין- הסקר הזה. זאת אומרת, הבעייתיות פה – זה באמת סימן שאלה מאוד גדול וזה דבר הכי טוב בעולם לשאול. אני חושב שזה מדהים שאנחנו עושים את זה, ואפילו במקרה אני אגיד נקודה,

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

....נושא של מדיניות,

גב' זנדברג:

נכון. ועל כל דבר אתה שואל? לא. יש דברים שאתה עושה, ובצדק וזה טוב שכך.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

ואני גם אמשיך בזה.

גב' זנדברג:

מצויין. אני בעד.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אבל ככר דיזנגוף זה בכל זאת איזה אייקון עירוני שצריך לשאול את הציבור.

גב' זנדברג:

אני תומכת בזה, אני בעד.

מר סולר:

את הרכב שלי אני מזיז אולי פעם בשבוע- כשאני יוצא מהעיר. אתמול בדיוק יצאתי מהעיר וחזרתי,

גב' להבי:

ולא הייתה לך חנייה בלילה.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 13 -

מר סולר:

עם כל הכבוד, ואני מאוד מבין, ובהרבה מקרים- את כל הנושא של איכות הסביבה והבעייתיות בלבנות חניונים ומכוניות וכן הלאה, כולנו מודעים לבעייתיות הזאת. אבל לדוגמא, באמת מקרה אפילו אישי, שרק תדעי. אתמול- כשיצאתי מהעיר ונכנסתי לעיר, מפני שלא היתה לי ברירה, עם הרכב שלי, וקבעתי עם חברה שלי ללכת לסרט ברב חן בשעה 22.00. בשעה 21.30, אחרי שחיפשתי קצת חנייה הורדתי אותה שם כדי שתקנה לנו כרטיסים, אני אחפש חנייה. ואז נעמדתי בחניון שיש שם בפרישמון, היו שם 7 מכוניות שחיכו בתור, אחרי 1/4 שעה- כשנכנסה מכונית אחת- הגעתי למסקנה שלסרט אני כבר לא אספיק, וחיפשתי וחיפשתי, בסוף, בשעה 22.45, לאחר שהיא השאירה לי את הכרטיס אצל השומר- נכנסתי לסרט ברב-חן בככר דיזנגוף. כך שזו בעיה. ואני חושב שבאמת מי שגר שם, מי שגר באזור הוא מי שחווה את זה הכי הרבה. לא שאני גר רחוק, אבל לא ספציפית שם.

מר זמיר:

אני אגיד משפט. חודש אחרי שנבחרתי התקשר אלי מישהו ואומר לי- שלום אסף, קוראים לי יניב, קיבלתי את הטלפון שלך מכך וכך וכך. אמרתי לו- כן? הוא אומר: אני גר באזור באזל, היה 19.45 בערב, הגעתי הביתה ב-19.00 ומאז אני מחפש חנייה. אמרתי לו- ו? הוא אומר לי- אמרתי אני אתקשר אליך, אני אספר לך, אתה סגן ראש עירייה עכשיו. אמרתי, אתה רוצה לבוא לאסוף אותי מהעירייה, אני אעזור לך לחפש?!

גב' זנדברג:

אני גם מקבלת טלפונים כאלה, תארו לעצמכם, הרבה פעמים בשבוע, אבל התוצאה של מה לעשות כתוצאה מזה?

גב' להבי:

אני רק רוצה לומר שאני שמחה על שיתוף הציבור, ובנושאים כאלה כמו ככר דיזנגוף או אחרים, אם לעתים נחליט שלא ללכת בדרך של סקרים, ראוי לעשות מה שנקרא- סיעור מוחות עם חברי מועצה לעתים- על הנושאים.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אנחנו עושים כל הזמן סיעורי מוחות עם חברי המועצה, הם רק שוכחים שעושים איתם סיעורי מוחות. וסיעור המוחות שלהם שוכחים שהוא מסעיר. מה זה סיעור מוחות? כל הזמן אנחנו נמצאים עם חברי מועצה שמביעים את דעתם בכל הזדמנות. בכל ישיבה של ועדת בניין ערים, כל ישיבת מועצה, כל ישיבת מליאה, כל ישיבת תקציב- זה סיעור מוחות של חברי המועצה. מה זה

פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)

- 14 -

סיעור מוחות? זה לא סיעור מוחות? זה סיעור מוחות. מה אנחנו עושים עכשיו? זה לא סיעור מוחות.

גב' להבי:

אנו מדברים עכשיו על לעשות סקר, אנחנו לא מביעים את עמדתנו ביחס לחניה מתחת לככר. אבל הסכמנו לעשות סקר.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

שלא לחשוב, אני לא אוהב משאלי עם כשיטה עקרונית טובה, אני לא חושב שכל דבר צריך להעלות למשאל עם. אני חושב שמידי פעם- בנושאים מאוד מאוד מיוחדים, שיש להם משמעות סימבולית מאוד מאוד דרמטית, צריך לחרוג מהעניין ולשאול את הציבור הרחב, ולבוא ולהגיד בהכנעה- אני אקבל מה שהציבור יגיד לי. זה לא פשוט- מהמקום שלנו להגיד- אנחנו נקבל מה שהם יגידו ולא מה אנחנו חושבים. אבל היות ואנחנו נבחרים גם על ידי הציבור, אז ראוי שנשאל אותם.

אני מציע שנצא לדרך, ובוא נעשה את הדבר הזה. אני חושב שזה חשוב אפילו להתנסות שלנו בתהליך הזה. ושוב אני אומר כאן: אני לפחות הצהרתי, אני מתכוון לעשות מה שיצא בסקר.

מר זמיר:

זה חשוב.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אמרתי.

מר זמיר:

לדעתי זה נהדר.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

טוב. אז לצאת לדרך אטל. חשוב מאוד שתהיינה הדמיות מפורטות, מסודרות, יפות.

גב' זנדברג:

אטל, החלופה של להשאיר,

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 15 -

גב' אראל:

היא לא חלופה טובה.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

החלופה של להשאיר- גם היא צריכה להיות חלופה שכאשר מסתכלים עליה רואים כבר יפה.

גב' זנדברג:

זה מה שאמרת, שבחלופה הראשונה יש הבדל מאוד מאוד גדול בין אופציות- לגבי האופציה להשאיר, כי יש המון אופציות שבחלקן הן מאוד מאוד שונות ממה שיש היום. מורידות את השיפוע.

גב' אראל:

אבל החלופה שהוצעה על ידי משרד האדריכלים היא לא חלופה נכונה.

גב' זנדברג:

זה משרד אדריכלים ספציפי.

גב' להבי:

מה שאומרת תמי- שאפשר להראות חלופה אטרקטיבית או לא אטרקטיבית בהשארות המצב הקיים.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

צריך לעשות הדמייה יפה, שלא תהיה הדמייה של הגינק אלא הדמייה יפה, זה הכל.

גב' אראל:

וישימה. זו עם הדשא והעצים, הוא לא גדל על כלום.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

למה להכנס לזה. המזרקה של אגם, בואו נשאל את הציבור מה לעשות עם המזרקה.

גב' זנדברג:

זה נורא רלבנטי. אפשר לעשות תחרות אדריכלים שלמה רק על האופציה של להשאיר- מה תהיה החלופה.

פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)

- 16 -

גב' אראל:

אני לא יודעת.

החלטה: סקר ככר דיזנגוף – מ א ש ר.

46. תושבים צעירים-גישה חדשה:

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אנחנו עוברים לנושא הבא: ההתייחסות לפלח האנשים המוגדרים צעירים. תושבים צעירים-גישה חדשה. מה עוד אפשר לחדש?
מי מציג?

מר מיכאל וולה:

אני.

אני מיכאל וולה- מנהל תחום הצעירים בעירייה. אני בן העיר, תושב העיר גם היום. עידן הוא מנהל המחלקה.

(הצגת הדברים מלווה במצגת) השאלה הראשונה שצריך לשאול היא- למה אנחנו בעצם פה. אנחנו פה כדי לדבר על צעירים, וכמו שאמרתי לך לפני מספר שבועות- אני חושב שאנחנו פה כדי לדבר על העיר תל-אביב וכדי לדבר על הפוטנציאל שיש עבור העיר תל-אביב בנושא הזה. כאשר אני מדבר על צעירים, אני מדבר בהגדרה הכללית על הגילאים של 18-35. זה לא נחתך בגיל 35 ויום אבל זו קבוצת הגיל באופן כללי. ומה שאנחנו טוענים זה- שבעצם יש פה פוטנציאל מאוד משמעותי עבור העיר תל-אביב. מעבר לפוטנציאל הכלכלי והתרבותי וכו' ועוד נושאים רבים, יש פה פוטנציאל שנובע מנקודה אחת מאוד משמעותית שאנחנו מזהים וחושבים שהיא מאוד חשובה, והיא קשורה לעובדה שהדור הצעיר,

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

העולם שייך לצעירים.

מר מיכאל וולה:

העולם שייך לצעירים כשהם נהיים מבוגרים יותר, אבל קשורה לעובדה שהדור הצעיר- שאני נמנה עליו היום, ואנחנו רואים את זה בבדיקות שעשינו, ועוד מעט תראו כמה נתונים קצרים, הדור הזה מתאפיין היום בתיסכול מאוד גדול כלפי המימסד, לא רק העירוני אלא באופן כללי, ואנחנו

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 17 -

חושבים שיש הזדמנות, בגלל שהתופעה הזאת היא מדאיגה, יש הזדמנות מאוד טובה במסגרת העירונית לבוא ולייצר פה איזושהי חוויה קצת אחרת. העירייה היום- כמו שאתם יכולים לראות פה בבדיקות שעשינו, לא נתפסת כגוף שמכוון לתת פתרונות לבעיות הצעירים. זה לא אומר שהצעירים לא אוהבים את העיר תל-אביב, זה גם לא אומר שהם בהכרח רואים את העירייה כגוף שלילי, ממש לא, אבל היא לא נתפסת כמי שמכוונת, כמי שמתעניינת בצרות שלהם ומנסה להתמודד אתן.

גב' זנדברג:

היא נתפסת כמכוונת כלפי איזהשהו פלח אוכלוסיה אחר?

מר מיכאל וולה:

אני לא בדקתי פלחים אחרים, יכול מאוד להיות שהיא גם לא נתפסת ככזאת, אני לא יודע, אני לא אמור לדעת לגבי פלחים אחרים. אני כן יכול להגיד שהיום- בשיח העירוני- הרבה פעמים בהקשר של צעירים עולים לנו- הנושאים האלה שמופיעים כאן על גבי השקף: יוקר המחייה, בעיות של דוור, נושאים של תחבורה וחנייה וכו', אלכוהול, מסיבות, סמים, רעש, ברים, מועדונים. אלה נושאים שאנחנו הרבה פעמים משייכים לנושא של הצעירים, ואנחנו בעצם באים לפתוח פה טיפונת את היריעה שעליה אנחנו מדברים.

כמה נתוני מפתח לפני שנתעמק: בשנה האחרונה התחלנו במיפוי נתונים, עשינו תהליך מחקרי די מעמיק, הכנו מיפוי נתונים כדי לבוא וללמוד כמה צעירים יש, איפה הם נמצאים, מה קורה אתם. בדקנו קצת, בהתחלה דרך קבוצות מיקוד- מהם הצרכים שלהם, אנחנו עכשיו באיזושהי התחלה של תהליך של שיתוף ציבור שמעמיק את זה. בדקנו מה קורה בערים אחרות בארץ ובעולם, ובסופו של דבר התחלנו למפות פה את השותפים- גם ברמה הארצית, גם ברמה העירונית, ומה שאתם רואים מבוסס על זה.

הנתון הכי חשוב שכדאי לדעת הוא- שאחד מכל שלושה תל-אביביים או תל-אביביות הוא צעיר וצעירה, כ-130,000. זה כמעט כמו בכל הנגב, וזה גם הופך את תל-אביב לעיר הצעירה ביותר בארץ. הממוצע הוא 26%. אגב, גם בהשוואה בינלאומית תל-אביב היא עיר צעירה מאוד. זאת אומרת, כשאנחנו בודקים בערים אחרות אנחנו רואים שהנתונים מגיעים לכל היותר ל-35%, זה מה שאני מצאתי. זה אחוז מאוד גבוה.

גב' זנדברג:

מי ערך את המחקר הזה?

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 18 -

מר מיכאל וולה:

אנחנו. בדקנו את הנתונים בהתבסס על נתונים של אטל. מה שאת רואה פה מתבסס על נתונים של אטל. סליחה, לא הכל, ההשוואה הארצית מבוססת על נתונים אחרים- של הלמ"ס.

גב' אבי-גיא:

יש שינוי גדול ממה שהיה למשל לפני 10 שנים או 5 שנים?

מר מיכאל וולה:

אני יכול להגיד שכמות הצעירים בעיר גדלה, אם אני זוכר נכון, לא לתפוס אותי במספר, גדלה משנת 2002 נדמה לי ב-10,000. אנחנו רואים, וזה גם נתון שבאמת חשוב להגיד, כמות הצעירים הולכת וגדלה בינתיים. בשנה האחרונה עוד לא סיכמנו, אבל הולכת וגדלה, בניגוד למיתוס שהצעירים כרגע בורחים מכאן.

גב' להבי:

מיכאל, אבל כמות הילדים בעיר גדלה, כמות המשפחות גדלה, כמות הזקנים גדלה וכמות הצעירים גדלה.

גב' אבי-גיא:

לא. כמות הזקנים ירדה.

מר מיכאל וולה:

השאלה היא יחסית.

גב' זנדברג:

לא. גם אבסולוטית.

גב' אבי-גיא:

אבסולוטית ירדה.

גב' להבי:

אבסולוטית- כמות הקשישים ירדה. היא היתה מאוד גבוהה והיא ירדה.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 19 -

מר מיכאל וולה:

נתון מאוד מעניין- כאשר אנו בודקים את הפריסה של הצעירים בעיר אנחנו רואים את הנתון הבא. הצעירים נמצאים בפריסה כלל עירונית, הם נמצאים בכל השכונות. מה שאתם רואים פה זה מפה של העיר. ככל שהצבע יותר כהה וככל שהעיגול יותר גדול-זה הופך את זה לעיגול יותר גדול של צעירים. מה שיכולים ללמוד מפה מאוד בקלות זה- שמרכז העיר, מה שאנחנו קוראים בלוק הצעירים, הוא מקביל לסדר גודל של מפארק הירקון ועד נאמר- פלורנטין ושינקין, הכחול כהה נגמר שם ממש ליד שינקין, האזור הזה זה ממש הלב המרכזי של אוכלוסית הצעירים בעיר. במרחב הזה גרים היום כ-50,000 צעירים, ומצד שני אנחנו רואים שהם פרוסים בכל העיר, בכל השכונות. כשאנחנו בודקים חלוקה גילאית, אתם יכולים לראות בצד ימין, הקבוצה הכי גדולה, וזה מעניין, הקבוצה הכי גדולה היא הפעם בני ה-34-30, שמהווים היום כ-40%. בני ה-25 עד נאמר 30 הם עוד 35%, והיותר צעירים הם אחוז יחסית קטן, רבע. למה אני עושה את האבחנות פה? כי ה-25 פלוס הם כאלה שבסה"כ הם כבר סיימו ללמוד או מסיימים ללמוד עוד רגע ומתחילים כבר את השלב הבא של החיים, בניגוד לאותם צעירים שנקרא להם לצורך העניין- הילדים, שהם כרגע סיימו תיכון, צבא, עושים עוד טיול, מתחילים לימודים.

מר סולר:

הרבה עוד גרים אצל ההורים.

גב' להבי:

גרים אצל אבא ואמא עד גיל 22-21, היום גם יש מגמה בעיר שהם לא עוזבים את הבית של אמא.

מר זמיר:

גם בגיל 24. 18-24.

גב' להבי:

כל החברות שלי- הילדים שלהם לא רוצים לעזוב את הבית.

מר זמיר:

אבא שלי הציע לי השבוע לחזור הביתה, והסביר לי כמה אני אחסוך בזה, אני אחסוך 100,000 שח' לשנה.

מר מיכאל וולה:

גם אלה שמשלמים שכר דירה- חוזרים לאמא.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 20 -

גב' להבי:

כמובן שזה גם סיבה כלכלית. הבעית שכר הדירה היא בעיה של כולם, גם של הצעירים שנולדו בתל-אביב.

מר זמיר:

וחברי מועצה לא מקבלים כסף.

גב' זנדברג:

זה מגזר עצום.

מר מיכאל וולה:

בסופו של דבר- אם לחזור על מה שהתחלנו ממנו, אנחנו ראינו שהצעירים הם פוטנציאל משמעותי עבור העיר, ואנו רואים פה שלל סיבות. אם זה 46% מכוח העבודה, אם זה נושאי תרבות ואמנות, חיי הרחוב של תל-אביב- שהם אחד מהמאפיינים החשובים לטעמי של הלב של העיר, שהוא לב צעיר כמו שראיתם. בסופו של דבר הצעירים הם פוטנציאל מאוד משמעותי עבור העיר. כמה עוד דברים שכדאי וחשוב להבין: קודם כל מאפיינים. מה זה הקבוצה הזאת ולמה, לעזאזל אפשר לומר, אנו אומרים ששמים ביחד ילד בן 20 ובחור צעיר בן 35 שהוא כבר התחיל את הקריירה שלו. המבוגרים הצעירים כמונח,

גב' זנדברג:

יש צעירים וצעירות, מבוגרים ומבוגרות.

מר מיכאל וולה:

המבוגרים והמבוגרות, הצעירים והצעירות הוא מונח אקדמי שנקבע לא על ידי, לא אני המצאתי אותו, וגם לא ההגדרה הארצית המציאה אותו, הוא מגיע ממקור של מחקרים סוציולוגיים, והוא בסופו של דבר מתייחס לכל אותה תופעה שהתייחסת אליה- של דחיית תהליכים: הקמת משפחה, הקמת בית, קריירה, התנתקות מההורים, אצל חלקנו זה כלכלי ואצל חלקנו זה גם מנטאלי, כל הדברים הלאה נדחים ונדחים ונדחים. אבל יש בזה עוד כמה מאפיינים מעבר לדחייה הזאת של תהליכים, והיום אגב בתל-אביב, אם אני זוכר נכון, בגיל 30 – 50% הם רווקים. מעבר לזה- יש לזה עוד כמה מאפיינים: זה אותו העדר נסיון של תחילת הדרך, זה אותו מחסור במשאבים, קשרים, כל הבלבול והחיפוש הזה, כל אלה מאפיינים את אותה קבוצה. מעבר לזה, וחשוב לדעת, אני אתייחס טיפונת גם לנושא הקודם שדיברתם עליו: כל הסיפור של מדייה דיגיטלית. 85% או 86% מקהל היעד שלי הם בעלי פרופיל באיזושהי רשת חברתית. זה לא רק זה שהם נמצאים

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 21 -

בפייסבוק, אז אם אני רוצה לפרסם אני צריך למצוא אותם בפייסבוק, זה כל הדרך שבה הם חושבים, כל הדרך שבה הם מתנהלים, זה העובדה שהם מכירים כל דבר שקורה בעולם, איך שהם מתקשרים אחד עם השני, שיתוף מידע, מיידיות, ויראליות, פתיחות, אלה דברים שמאפיינים דור וחשוב להתייחס אליהם.

מה עושות ערים אחרות, במילה כדאי לדעת. בארץ, 35 ערים כבר הקימו מה שנקרא- מרכזי צעירים. מי שמוביל את המהלך הזה זה הגיונט. מדובר בערים כמו ירושלים, חיפה, באר שבע ועוד המון המון רשויות מקומיות. הערים האלה פועלות ממניעים קצת שונים משל העיר תל-אביב ולכן אנחנו לומדים מהן הרבה מאוד, לומדים מהן בשיתוף פעולה די חזק, אבל בדקנו קצת מה קורה גם בעולם והבאנו פה דוגמא אחת. מצאנו שתי ערים אגב, ברצלונה ובוסטון- שנראו לנו הכי מעניינות מבחינת העשייה שלהן בתחום, הבאנו פה את ברצלונה. קודם כל מה שאנחנו רואים בברצלונה- זה שיש מדיניות, יש תכנית אב בנושא שקובעת- מה אנחנו כעירייה, כרשות מקומית גדולה, מה אנחנו רוצים להשיג בנושא הזה. מעבר לזה, מבחינת הנושאים-יש התעסקות ממש בנושאים מסוימים, כמו דיור, מלגות דיור לצעירים, נושא של ייעוץ, ייעוץ- לא רק לאיך אנו מוצא דירה אלא ייעוץ גם בחתימת החוזה וכו'. משרדי דיור. התמונה המרכזית שאתם רואים כאן על גבי השקף- למטה, עם העיגול האדום, באחד הרחובות בברצלונה- משרד של העירייה, שהוא כמו חנות ברחוב- משרד בנושא דיור. אתה מגיע לשם ומקבל את שלל השרותים שיש לעירייה ולרובע להציע לך בנושא הדיור, יש אגב 10 כאלה. מצד שמאל על גבי השקף- אתם רואים בדיוק את אותו הדבר כחנויות מידע לצעירים. זה לא על מסיבות וזה לא לתיירים, אלא זה על כל השרותים שמציעה העירייה בנושאים של תעסוקה ושל השכלה ושל קהילה ועוד 1,001 נושאים, הכל נמצא שם ומונגש אליך.

מעבר לכל אלה, יש 10 מרכזי צעירים, מבנים של 1,000 מ"ר שמפוזרים ברבעים השונים של העיר. בקיצור, כמו שאתם רואים, הרבה מאוד עשייה, הרבה מאוד חשיבה לכיוון הצעיר ואיך אנחנו עוזרים לו להתחיל את הדרך שלו ולהתקדם הלאה.

הרגלי הצעירים בעיר: סימנו פה כמה, אבל קודם כל חשוב להגיד שהצעירים אוהבים את העיר תל-אביב. זה לא מחדש לכם, וזאת מכמה סיבות: תעסוקה, תרבות, האינטנסיביות שלה, והנושא של פלורליזם, היכולת של כל אחד לבוא ולחיות פה בעצם, להיות מי שהוא רוצה להיות ולהתפתח באופן שבו הוא רוצה. אז הצעירים אוהבים את תל-אביב, ואחרי שאמרנו את זה- כמה מילים לגבי האתגרים המרכזיים שסימנו, ויש הרבה יותר כמובן: אני אתייחס לא לפי הסדר שלהם.

קודם כל דיור ויוקר מחייה, אתם מכירים, אין לי מה להתעכב על זה. כך גם לגבי תחבורה. אני כן אומר לגבי שני אלה שמה שאנחנו מתיימרים או מתעתדים להתעסק אתו- זה כל אותם המקומות שבהם האתגרים האלה הם ייחודיים לאוכלוסית הצעירים. בנושא התחבורה נעשה, יש נסיונות רבים וגדולים. נושא תחבורה בלילה- זה נושא שהוא ייחודי כמעט אך ורק לאוכלוסיה

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 22 -

הצעירה, כנ"ל לגבי תחבורה להשכלה גבוהה-שכנראה משמשת בעיקר את הסטודנט ופחות את הפרופסור. והנושאים האלה הם נושאים ייחודיים, ואלה הנושאים שאנו מתכוונים להתמודד אתם במסגרת העשייה שלנו.

נושא של קריירה, אמנם תעסוקה זו לא מצוקה משמעותית מאוד בעיר, אבל זה מאוד רלבנטי-קודם כל לאוכלוסיות מסוימות בעיר, שלגביהן כן יש אתגר כזה. וב. גם לגבי כל אותה אוכלוסיה שאנו חושבים שאין לה בעיה, אבל בפועל אנחנו רואים תופעה שמתרחבת לטעמי, של בני 25 ו-28 וכאלה, שכבר סיימו את התואר ונמצאים איפה שהוא באמצע הדרך, ולא ממש יודעים איך לצאת מהסיפור הזה של מלצרות ולהיות ברמן וברמנית וכו'.

שני הנושאים שהם לטעמי הכי חשובים: הנושא של מעורבות והשפעה בתור נושא ראשון, והוא נושא שעולה יותר מאתנו ואולי קצת פחות לפעמים מהצעירים. 85% מהצעירים בארץ טוענים בסקר שעשה המכון הישראלי לדמוקרטיה, שהם מרגישים שאין להם יכולת להשפיע בצורה משמעותית על מה שנעשה ברשות המקומית. בכוכבית אני מציין שזה אותו דבר לגבי המדינה, כלומר הסיבה פה היא לא ספציפית ברשות המקומית ובטח שלא בתל-אביב.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

כמה? 80%.

מר מיכאל וולה:

85%.

גב' להבי:

למרות כל תכניות המעורבות החברתית שיש היום בכל תיכון? אנחנו מחנכים אותם למעורבות חברתית.

מר מיכאל וולה:

אנחנו לא מדברים על תיכונים סטיים.

גב' להבי:

אני יודעת. אני אומרת- אם אנחנו מחנכים אותם למעורבות חברתית, הם מגיעים לגיל 18, ואיך שהוא לא עומדים כדי להגיד להם.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 23 -

מר סולר:

אולי בתכנית שהתחלתם, האנשים עדיין לא הגיעו לגילאים האלה.

מר מיכאל וולה:

אני חושב שהנתון הזה קובע משהו אחר בכלל. אני חושב שהנתון הזה אומר- שהחבר'ה האלה- הם לא אומרים, שמע- אין בעיה, הם אומרים להפך: אני מרגיש שיש פה בעיה, אני לא יכול להשפיע. אני רוצה. עכשיו, גם כשאתה רוצה, הרבה לא רוצים וזה בסדר, רוב הציבור לא רוצה לנהל את ענייני החיים במדינה ובעיר, אבל יש הרבה שכן. אנחנו רואים הרבה מאוד-מה שאני קורא לו- יזמים חברתיים צעירים שפועלים בעיר, והרבה מאוד כבר פונים אלי, עוד לפני שהתחלנו לפרסם, ונתקעים בחומות- אם של העירייה ואם זה של רשות אחרות, ונתקלים בחומות של הקשרים ושל המשאבים, ובכלל איך אני מתחיל, לאן אני הולך הלאה עם הרעיון הזה שאני רוצה לקדם ועם המוטיבציה שלי. לכל אלה אנחנו רוצים מאוד לתת מענה.

נושא שני- שעולה תחת הסיפור הזה זה הסיפור של שיתוף הציבור. אנחנו מאמינים, וזה קשור למה שאמרתי כבר קודם, אנחנו מאמינים שהקהל הזה הוא קהל שבאופיו הרבה ממנו רוצה להיות מעורב, חושב שיש לו מה להגיד, לפעמים יש לו מה להגיד וזה לא בהכרח כל כך מגובה דברים, אבל רוצה להגיד, רוצה להישמע, חושב שיש לו משהו רלבנטי לומר, ואנחנו חושבים שצריך, עד כמה שאפשר, לאפשר את הדבר הזה במסגרת הנושא.

הנושא האחרון הוא הסיפור של קהילה, שגם אנחנו רואים יותר ויותר, בייחוד לקראת גילאי ה-30, אותו ילד בן 22 שהגיע לפה- הוא נורא נורא התלהב מהעיר הגדולה, ומזה שהוא מכיר חברים ויוצא לבר ונהנה וכו', וכשאנחנו מגיעים לקראת גיל ה-30 ויותר אנחנו רואים יותר ויותר תופעה של רצון להתחבר למשהו, למעגל קצת יותר רציני ורחב מההכריות שיש לי היום. זה כמובן מאפיין של כל עיר גדולה, לא רק של תל-אביב.

מה בגדול אנחנו מציעים, ואנחנו מדברים פה על קונצפט כללי.

גב' זנדברג:

דילגת על נושא הדיור. הזכרת אותו בהתחלה, אבל מה אפשר לעשות בנושא הזה?

מר מיכאל וולה:

אמרתי שאני לא ארחיב- לא על דיור ולא על תחבורה, בגלל שאלה נושאים שהם יחסית מוכרים. אני כן אתייחס אליהם בעצם עוד רגע, בהמשך.

פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)

- 24 -

גב' זנדברג:

אני מדברת על כך שטיפול כללי בנושא הדיור והתחבורה יתן לצעירים שרות הרבה יותר טוב מאשר שרות ייעודי בדברים שפחות מטרידים אותם.

מר מיכאל וולה:

אני מסכים אתך,

גב' זנדברג:

איך שהוא הדיון בנושאים הכי חשובים נבלע.

מר מיכאל וולה:

אני חושב שהדיון שאת מציגה כרגע הוא נפוץ, הוא כזה שעושה רדוקציה קצת לכל הנושא של צעירים לדברים האלה- צעירים זה דיור ותחבורה, ואני לא חווה את זה ככה ולא רואה את זה ככה, כתפיסה, לטעמי.

המטרה היא כמובן לשמר קודם כל את מה שקיים ולהעצים את תל-אביב כעיר צעירה ואטרקטיבית לצעירים ולהפוך אותה למודל לחיקוי בארץ ובעולם, כי יש פה באמת תחום שהוא יחסית מפותח גם בארץ וגם בעולם, ובסופו של דבר להגיע למצב שהצעירים אומרים בעוד כמה שנים שהם אוהבים את העיר- לא רק בזכות כל הדברים שהם אהבו אותה קודם אלא גם בזכות עיריית תל-אביב והפעילות שהיא עושה.
כמה דוגמאות לפעילות, רק כדי לצבוע אותם, מדברים שכבר עשינו.

גב' להבי:

מה זה 24/7?

מר מיכאל וולה:

זה 24/7, 24 שעות- 7 ימים בשבוע.

מר ספיר:

מה זה אוהבים את העירייה? את הבניין?

מר מיכאל וולה:

הבניין זה סיפור אחר. אני אתן דוגמא, וזה עוד דוגמא שנתתי לראש העיר. חברים שלי היום- שעברו מירושלים לפני חודש-חודשיים, שאלתי אותם- למה הם עברו לפה, כי סתם עניין אותי.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 25 -

שאלתי אותם- למה רציתם לעבור לפה? והם אמרו לי, תשמע, פה יש עירייה שמטפלת בך. הרבה תל-אביביים שנמצאים פה לא בהכרח אומרים את זה, אבל,

גב' זנדברג :

התחלת את דבריך בזה שיש לך מידע על זה שהציבור לא תופס את העירייה, אבל שני חברים שלך כן אמרו והם במקרה כן?

מר מיכאל וולה :

אני מדבר על מישהו שהגיע מירושלים, וזו בדיוק ההשוואה.

גב' להבי :

יש לי חברה שהגיעה מחיפה והיא כל היום רק דברי הלל- על העיר ועל העירייה. באמת.

מר מיכאל וולה :

מי שמגיע מבחוץ כבר היום, אני רוצה לומר משהו נורא ברור : אני חושב שעיריית תל-אביב כבר היום, וחלק מזה כי אני הצטרפתי כנראה אחרון, עיריית תל-אביב כבר היום בהרבה מאוד נושאים עושה דברים מאוד טובים כלפי הצעירים האלה. אז אני חושב שמי שמגיע מבחוץ ורואה את כל הפעילות התרבותית והחברתית שקורית פה - נפתחות עיניו, והוא אומר- אני רוצה לעבור לגור פה.

גב' להבי :

מאיזה עיר הגעת אלינו?

מר מיכאל וולה :

הגעתי מרחוב הילדסהיימר- על יד יהודה מכבי.

גב' להבי :

כי אמרת שהצטרפת רק לאחרונה.

מר מיכאל וולה :

לעירייה.

זה במענה לשאלתך.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 26 -

גב' להבי:

זה ענה לשאלתי.

מר מיכאל וולה:

כמה דוגמאות לדברים שכבר עשינו ושנחנו מתכוונים לעשות- כדי שתבינו איך זה בסוף מתארגן. קבוצת מנהיגות בשפירא וקרית שלום. פתחנו איזושהי קבוצה עם המרכז הקהילתי, עם אודיטור ממנהל החינוך,

גב' להבי:

עם פרדס.

מר מיכאל וולה:

כן.

גב' להבי:

זו קבוצה שעובדת שם כבר כמה שנים.

מר מיכאל וולה:

אבל קבוצת מנהיגות היא משהו חדש של השנה, אתם יכולים לראות את התמונות בשורה השנייה- של הסמינר שהיה לאחרונה, שעזרנו להם להוציא אותו אל הפועל, מימנו אותו למעשה. הארוע למעלה הוא ארוע של יזמות עיסקית עם קרן שמש, למי שמכיר, שעשינו לצעירים ערביים ביפו. ארועי שיתוף ציבור זה משהו שעומד לקרות עכשיו, נדמה לי חודש קדימה-אם אני זוכר נכון, של קבוצות צעירים נושאות- שיבואו, והמטרה שלנו-באמצעות חברה חיצונית שאנו מביאים- לבוא ולנהל אתם תהליך של לשמוע כרגע מבחינתנו-מהם האתגרים שלהם, כגיבוי למה שאמרתי קודם שאנחנו עושים. אתם רואים למטה על גבי השקף, ארוע פנים עירוני שעשינו, של אנשי עירייה, כדי גם לבוא ולדבר ולשמוע לפני שאנחנו יוצאים לציבור, איך העירייה תופסת את הדברים, את נושא הצעירים. התחלנו איזהשהו PILOT קטן בקיץ הקודם-לגבי תחבורת לילה, במסגרת פרויקט "קווי הלילה" של משרד התחבורה. עשינו בפעם הראשונה קו פנים עירוני, קו 405, זה היה PILOT קטן. סדנת ניהול כלכלת בית וחסכון- תהיה בעוד חודש-חודשיים, אתם מוזמנים.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 27 -

ומה שיש למטה- הרבה מאוד פעילות תרבות שכבר היום אנו באים ומתחילים להפעיל אותה- במסגרת שלב שהוא כרגע פיילוט, פיילוט-מהמילה PILOT, שבא להתניע ולבדוק את הדברים ולראות מה הביקושים, מה הצרכים, מה רוצים, מה לא. אגב, כל הארועים שאתם רואים על גבי השקף למטה, תערוכת צילום, תערוכת ווידאו, תערוכת אמנות, אלה כולם ארועים שבאו אלינו וביקשו ליזום אותם. מטרתי היא שבעוד שנה או שנתיים מהיום אני לא אזום ארועים כאלה, כי אני לא רואה את עצמי כמישהו שצריך לשעשע את הצעירים בעיר, בטח לא בעיר כמו תל-אביב שיש לה היצע כל כך גדול של פעילויות, המטרה היא לתת במה ופלטפורמה לכל אותם צעירים שרוצים לעשות, לתת להם את המקום לבצע את זה, ואלה הפעילויות האלה.

קצת לגבי הלאה: ממש עיקרי תכנית העבודה ל-2011, זה רק העיקריים. הנושא הראשון הוא מאוד מאוד חשוב, אנחנו עובדים היום עם היחידה לתכנון אסטרטגי על תכנית אב, שכמו שכבר אמרתי- שכוללת אלמנט חזק של שיתוף ציבור. תכנית האב הזאת אמורה בסופו של דבר לבוא ולהגיד, בנושאים שונים, מה עיריית תל-אביב רואה וחושבת שצריך לעשות. כמובן, ומיותר להגיד את זה, בברצלונה זה כבר תכנית שהתעדכנה בפעם החמישית. מיותר לציין שהתכנית הזאת לא תפתור את כל הבעיות של הצעירים, היא לא תיתן ולא תנסה לתת פתרון לכל, אבל היא תהיה אמירה חשובה וראשונה של – מה כן מתכוונים לעשות.

במאז"ה 9 יוקם בית לנושא הזה של הצעירים, שהוא בעצם משאב עירוני שאמור לבוא ולתת, ודווקא במיקום שיש בו כל כך הרבה צעירים. באותו מרחב במרכז העיר, אם אמרנו שאחד מכל 3, שם 1 מכל 2, כמעט 50%, בין 40%-50%, תלוי איפה, הם צעירים. המקום הזה אמור לתת גם שרותים, אבל גם משאב לכל אותם צעירים שרוצים ליזום ולעשות, לגבי אותם ארועים שאמרתי קודם, אם זה יזמות חברתית ואם זה תרבות וקהילה, לבוא ולקיים את זה שם.

אזרחות פעילה- כמו שכבר אמרתי, זה נושא שמאוד קרוב לליבנו. אנחנו רוצים להקים מה שאנחנו קוראים לו- המעבדה החברתית, שהוא בסופו של יום חממה ליזמים חברתיים בעיר, שתיתן להם את המענה מא' ועד ת', כדי לבוא ולהוציא את הרעיונות שלהם לפועל ולעשות משהו שהוא מועיל למען העיר.

קהילות- קידום של קהילות צעירים בשכונות, כנ"ל. ראינו פה דוגמא של שפירא. בנושא הדיור, כי שאלת אז אני כן אגיד על זה מילה. הפרוייקט שהולך ומתגבש היום הוא פרויקט של סיוע בשכר-דירה לסטודנטים בשכונות מסוימות בעיר, זה פרויקט שאנו מנסים היום לעבוד עליו ולקדם אותו, באזור נווה שאנן אבל לא רק. פרויקט אחר- שאנו בוחנים אותו היום- זה אפשרות של איזהשהם שרותי תיווך במחיר עלות, שאמורים לתת איזושהי התמודדות, גם אם היא קטנה אבל לטעמי משמעותית-, עם תהליך חיפוש הדירות היום בעיר, שהוא קטסטרופאלי- למי מכם שחווה אותו בזמן האחרון.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 28 -

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

לא חוויתי.

מר מיכאל וולה:

עשינו בדיקה קטנה ומאוד לא מקצועית או מהימנה, בפייסבוק, ושאלנו אנשים- כמה דירות ראיתם וכמה זמן זה לקח. הממוצע של התשובות שקיבלנו, ובאמת זה לא מהימן אבל זה עדיין מעניין, - היה 15 דירות. כלומר, ראיתי 15 דירות במשך כחודש וחצי-חודשיים.

גב' להבי:

מה לגבי משפחה עם ילדים? שהיא מוגבלת לגנים לעומת האחרים, זה אותו דבר?

גב' זנדברג:

מינהלת הצעירים מוגבלת לרווקים? עד גיל 35 זה כולל משפחות עם ילדים.

מר מיכאל וולה:

וודאי שזה כולל.

השרותים שאנחנו מתכוונים לתת מרוכזים כרגע לקבוצה עם המכנה המשותף הכי רחב שיש. שרותים שהם בבסיסם כמה שיותר אוניברסאליים ולא מנסים להתמקד בתת קבוצה מסוימת. המטרה בסופו של דבר היא לתת מענה לכולם, אבל צריך להתחיל מאיפה-שהוא. לגבי משפחות צעירות-שאת שואלת, אני כרגע- בכל התחומים של גן ילדים וכי- יש התעסקות ויש עשייה עירונית רחבה.

גב' להבי:

הזכרת דיור, דיור זה מצוקה כלל תל-אביבית,

מר מיכאל וולה:

ללא ספק.

גב' להבי:

ששותפים לה כל מי ששוכר דירה בתל-אביב. כאשר לדעתי צעיר- יכול לקחת גם דירה מחוץ לשכונה שהוא גר בה פעם, הוא לא תלוי שרותים. לעומת הורה שחייב להיות כבול לאזור מגורים מסוים כי הוא תלוי שרותים, אז הגמישות שלו קטנה יותר. השאלה היא- האם זה לא יוצר העדפה.

פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)

- 29 -

מר סולר:

איזה אחוז משוכרי הדירות הם בגילאים האלה? בדקתם את זה? גימלאים מול צעירים.

מר זמיר:

זה לא משנה. אם יוקם שרות כזה בעתיד, הוא כמובן, כמו כל דבר כזה, יהיה פתוח לכל שכבות האוכלוסיה. אנו לא עושים הגבלה של שום דבר לגיל מסוים. אנחנו מכוונים לתת את אותם שרותים שאנו מאמינים שלא קיימים, אבל זה בסוף משרת את כל מי שצריך לשרת, לא משנה באיזה גיל הוא, מאיפה הוא, מי הוא.

מר מיכאל וולה:

השרותים שאנחנו מדברים עליהם עכשיו הם שרותים- כמו לדוגמא של ייעוץ משפטי בחוזים.

גב' זנדברג:

מדובר פה על צעירים, לא?

מר זמיר:

הוא התחיל בזה שהוא אמר- שאחד הרעיונות שהיו- היה להקים מלכ"ר שיתעסק בתיווך. ואז מיטל אמרה- אבל מה עם המשפחות? ואז אמרתי- לא יקום דבר כזה, כל אחד יוכל להשתמש בשרותים האלה.

גב' להבי:

לא שמעתי את המילה מלכ"ר.

מר זמיר:

לא שמעתי?

קריאה:

לא.

גב' זנדברג:

זה לא נאמר.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 30 -

מר מיכאל וולה:

הרעיון הוא על תהליך חיפוש הדירה הקשה, כאשר החלופה היא ללכת למתווך ולשלם 5,000, 6,000 שח', לשלם סכום מאוד גדול.

גב' להבי:

כן. אבל יש גם אפשרות לחפש דירות דרך האינטרנט.

מר מיכאל וולה:

ובתהליך הזה את משלמת היום- חודש וחצי- חודשיים שבהם את מכתתת רגליים ב-20-15 דירות.

מר גביש:

גם באינטרנט, כל מודעה שנייה היא של משרד תיווך.

גב' להבי:

אני בעד. אבל כדי לתווך אתה צריך להיות מתווך מורשה. להקים מלכ"ר לתיווך, אתה יודע!:

מר זמיר:

חברים, זה ממש לא הדיון.

מר מיכאל וולה:

אני מציע לא לתת למעולה להרוג את הטוב.

יש פה רעיון.

מאז"ה 9, אמרתי את זה כבר, יש פה קצת יותר פרוט, אמור לרכז את כל אותם שרותים, כשברור לכולנו שהוא נמצא באיזשהו מיקום שמאפשר לו נגישות לאוכלוסיה מאוד מאוד רחבה בעיר. ברור לנו שאוכלוסיות אחרות ברחבי העיר, בסופו של יום יקבלו שרותים גם במקומות אחרים. בסופו של יום השרותים יצטרכו להיות כלל עירוניים. זה מקום שאמור לתת משאבים שעומדים והנגשת העירייה/הנגשת מידע, זה מה שהוא אמור בסופו של דבר לספק. משאבים- זה המקום עצמו, זה יכול להיות גם משאבי כסף במקומות מסוימים. שרותים, זה כמו לדוגמא,

גב' להבי:

השכלה וקריירה למשל אתה תיתן שם, דיור אתה תיתן שם.

פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)

- 31 -

מר גביש:

זה שרותים וקהלי יעד. כלומר, יש תחום לדוגמא של תעסוקה שהוא רלבנטי למשתחררים מהצבא, ובגיל מאוחר יותר בצורה אחרת. השכלה-אותו דבר. כלומר, יש קהלי יעד שזה עולים, שזה חיילים משוחררים, ויש מספר תחומים.

גב' להבי:

זה יינתן במא"זה 7-9.

מר גביש:

9.

מר מיכאל וולה:

כן ולא. אני בכוונה אמרתי. כן- כי קיימת, ולא- כי קיימת תכנית השגים שפועלת היום ברחבי העיר, בעיקר בשכונות,

מר גביש:

נווה ברבור הוא המוקד שלה.

מר מיכאל וולה:

נכון. זו תכנית שנמצאת קרוב לבית של קהל היעד שלה, ובסופו של יום תהיה חייבת להשאר לצורך העניין- קרובה. אז אין כוונה לנסות לרכז ולהפוך את הדבר הזה לחזות הכל ולנקז את הכל לשם, זה גם לא יעבוד- כי אי אפשר לגרום לכל התל-אביבים להגיע לאיזושהי פינה אחת ברח' מאז"ה, זה לא יעבוד.

גב' להבי:

אז מה זה שרותים?

מר מיכאל וולה:

ניסיתי לחלק את זה ל-3 סוגי שרותים.

גב' להבי:

הבנתי מה זה משאבים. משאבים זה הבניין.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 32 -

מר מיכאל וולה:

שרותים זה לדוגמא ייעוץ בחוזים, זה יכול להיות גם יעוץ והכוונה בקריירה.

גב' להבי:

הנקודות שרשומות פה.

מר מיכאל וולה:

כן.

גב' להבי:

סדנאות של רישוי עסקים?

מר מיכאל וולה:

לדוגמא, אחד הדברים, אם את שואלת, יזמים עיסקיים היום מתקשים להבין את התהליך, אנו חושבים שהעירייה יכולה להנגיש את עצמה- על ידי זה שהיא פשוט תבוא ותראה להם איך עושים את זה.

זהו בעצם.

תודה על ההקשבה.

גב' זנדברג:

אני רוצה להגיד משהו כללי:

מעולה. מדהים. מרכז עירוני ועירייה צריכה לעשות וכו'. יש לי קצת משהו, איך אני אגיד את זה?

יש לנו איזושהי נטייה, במקום לתת מענה לאיזושהי בעיה כללית-אסטרטגית, להגדיר

תחום, לקרוא לזה איזושהי תכנית או פרויקט, שמטבע הדברים מוגבל גם באוכלוסיה וכמובן

במשאבים, ובמסגרת, ובמחיר, ובהיקף שאפשר לעשות אותו. כמו בתחבורה, במקום שתהיה

תחבורה ציבורית בשבת, וברור- זו לא בעיה שלנו שאין תחבורה ציבורית בשבת, אבל במקום

שתהיה תחבורה ציבורית בשבת, במקום שנילחם על זה, אז יש קווי לילה שנחשב PILOT, וזה

מופסק. הבעיה האקוטית של הצעירים בתל-אביב היא בעית שכר דירה ובעית תחבורה-כמו

שציננת. בצדק אמרת, זה הנושא שאנחנו הכי פחות יכולים, בטח במסגרת, איך זה נקרא, יחידה?

מר מיכאל וולה:

תחום צעירים.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 33 -

גב' זנדברג:

התחום. וזה ברור, וזה מטבע הדברים- במסגרת תחום לצעירים אפשר לתת יעוץ, לתת מידע על הקווים שמגיעים לאוניברסיטה ואפשר קצת לעזור בנושא תיווך, אבל תיווך היא לא הבעיה של הצעירים, הבעיה של הצעירים זה שכר דירה, זה לא דמי התיווך. אז פשוט יש לי חשש שאנו מסיטים את האנרגיה שלנו מלהתמודד עם הבעיה האמיתית שמציקה לצעירים בעיר- שהיא שכר הדירה, ולא התיווך ולא ההגעה לדירות ולא מספר הדירות שהם רואים. ואותו דבר אני יכולה לפרט בשאר התחומים, אבל נראה לי אתם מבינים,

מר מיכאל וולה:

אנחנו מבינים, אנחנו לא,

גב' זנדברג:

אנחנו משקיעים פה כסף ומקימים מרכז, וזה הכל יפה ונוצץ, וזה הכל טוב ויפה.

מר זמיר:

אני רוצה לומר לך את דעתי. אני יכול לענות?

גב' זנדברג:

כן.

מר זמיר:

אף אחד לא בא עם תכנית כזאת ואומר, תראי תמי- מצאנו את הפתרון של בעיות הצעירים בתל-אביב. כל בעיות הצעירים בתל-אביב נעוצות במבנה שנמצא במאז"ה 9, ולאחר שתיתני את הסכמתך ונקים שם מרכז, כולם יסתובבו ברחובות העיר מחוייכים ושקטים. לא. אנחנו כבר שנים, אנחנו, אתם, כל העירייה הזו- מתמודדת עם הנושאים האלה. יש וועדות על וועדות על וועדות שגם אני וגם את חברים בהם, שקשורות בדיור, שמבחינה סטאטוטורית לא יכולה שום מינהלת צעירים או תחום צעירים או WHAT EVER להתעסק בזה מלכתחילה, היא לא בסמכותה. תחבורה, אני לא רוצה לפתוח את הנושא, אבל אלו שני נושאים שהעירייה מקדישה להם תשומת לב כל הזמן והתעסקות כל הזמן. לצד שני הדברים האלו ישנו תחום שהוא מתעסק בפן האנושי. זה כמו- אגף קהילה, נוער וספורט מתעסק במרכזים קהילתיים, והוא מתעסק ומשקיע משאבים כל השנה בבית ברבור. ויכולת על אותו משקל לבוא ולהגיד, תראו, אני לא מבינה את זה. יש 40,000 תושבים ביד אליהו ורק 2,500 משתתפים בבית-ברבור, מה פתאום אתם

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 34 -

מתקצבים אותו ומתעסקים בזה? הבעיה של יד אליהו היא שכר הדירה, לדוגמא- נגיד היית אומרת, תתעסקו בשכר-הדירה, אל תתעסקו בזה. אבל זה לא מונע את ההתעסקות אחד מול השני. יש אגף שנקרא קהילה, נוער וספורט ובתוכו מחלקה שנקראת נוער וצעירים ובתוכה תחום הצעירים, שאחראית על התחומים הקהילתיים, שיש לה תפקידים שקשורים לצעירים שלא מתבטאים רק בדיור ובתחבורה. הם מתבטאים בהנגשה של העירייה לאוכלוסיה שיודעת יותר לחיות בזירה האינטרנטית מאשר להגיע למוסדות של פעם. שמתעסקים ברצון לתת במה ולקדם יוצרים ואמנים.

גב' זנדברג:

בברכה. אבל לאחרונה נחשפתי לעירייה גם בפייסבוק, גם בטוויטר, מעולה, מצוין, זה באמת מנגיש לאוכלוסיה מסוימת, אבל אתה יודע, אם צעירים יותר משתמשים – כפי שצוין כאן- בפייסבוק ובטוויטר, אז הם יותר ייחשפו, מטבע הדברים.

מר זמיר:

וודאי.

גב' דפנה לב:

כי הצרכים שלהם הם יחודיים. את שמה תחת הכותרת דיור- את הכל. הצרכים של משפחה שמתבססת כאן עם הילד השני והשלישי- לא דומים לאדם צעיר שרוצה לגור בתל-אביב, עובד בתל-אביב, הקריירה שלו בתל-אביב ומתקשה למצוא לבד דירה.

גב' זנדברג:

אולי למשפחה יש צרכים יותר אקוטיים? אני לא יודעת.

גב' דפנה לב:

קיימת מחלקה לנוער וצעירים. יכול להיות,

גב' זנדברג:

למשפחות?

פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)

- 35 -

מר גביש:

צעירים זה לא רק רווקים, אנחנו רוצים שהם יתחתנו.
דברו עם מיכאל- איך המקום במאז"ה 9 הוא גם פלטפורמה ל-SPEED DATES.

גב' זנדברג:

אני שוב אומרת, ההכפפה של זה תחת מטריה של צעירים כאילו, יש במשפטים, בדיוק אתמול
עשיתי מבחן, מה מה שנקרא- בעית הלגיטימציה. אתה כאילו עושה משהו ונראה כאילו, כמו
שאתה אומר, אתה אומר- זה לא יבוא לפתור את כל בעיות הצעירים בעיר,

מר זמיר:

זה משפר אותם.

גב' זנדברג:

נראה כאילו זה הכתובת לענות,

מר זמיר:

נכון.

גב' זנדברג:

בעוד שבעיות היסוד נמצאות במקום אחר לגמרי, ולא דווקא לצעירים. יכול להיות שיש בעיה של
צעירים שסובלים מבעית שכר דירה, ונתתי את הדיור כדוגמא. אפשר לתת בעיה של גני ילדים,
כאשר רוב האנשים עם ילדים בגן הם בסביבות גיל 35, בטח הנשים. זאת אומרת, בגני ילדים.

גב' להבי:

50.

גב' זנדברג:

כל פעם שאומרים- הצעירים בורחים, התשובה היא- ככל הנראה כפי שאמרת, אמיתית, שצעירים
רק באים לעיר. אז איך הדברים האלה עומדים אחד עם השני, אני פשוט מתקשה להבין.

גב' להבי:

בכל זאת זה שלישי מהאוכלוסיה.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 36 -

גב' זנדברג:

זה אומר שהסיכוי הוא 1 ל-3 שכל בעיה של האוכלוסיה הכללית- נוגעת להם.

מר זמיר:

לא. זה אומר שיש להם 100 בעיות בחיים ותמי זנדברג אומרת שאם לא מתעסקים ב-2 הראשונות אז אין מה להתעסק ב-98 האחרות.

גב' זנדברג:

אתה הרגע אמרת שאתה כן רוצה להתעסק בבעיות האלה.

מר זמיר:

אני מתעסק. אני ואת מתעסקים כל יום בבעיות האלה, אבל זה לא אומר שלא צריך להתעסק בשאר הדברים. תראי, זה משהו שלא נעשה כאן קודם ולכן זה נראה לך קשה לתפיסה אולי, אבל הוא דבר שקורה כבר היום.

גב' זנדברג:

אולי זה נראה לי קשה כי אני חושבת שצריך לעסוק במשהו אחר.

מר זמיר:

גם.

גב' זנדברג:

כרגע אנחנו דנים בזה? נכון?
אני אומרת: אם הצעירים הם כאן 1 ל-3, זה אומר שכל בעיה שנוגעת לכלל תושבי העיר, יש סיכוי של 1 ל-3 שהיא גם בעיה של צעיר או בעיה שחופפת.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

תקשיבי.

יש כאן התלהבות יתר.

אני לא יודע לתת לך את כל הפילוחים ואת כל הדייקנות שאת מחפשת. בחיים. הם לא קיימים. יש לנו התעסקות בגימלאים. לגימלאים יש בעיות ספציפיות, אבל אחוז קטן מהגימלאים צריכים את השרות, ועדיין אנחנו מגדירים את השרות לגימלאים. יש חלק מהגימלאים שהם מרוויחים מספיק והם מסודרים ויש להם את השרות הרפואי, והם אנשים בריאים, ויש גימלאים שהם

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 37 -

בודדים ויש להם בעיה לגמור את החודש, ויש להם בעיה- הם צריכים כן את המקום שאליו הוא יבוא וישחק שש-בש עם החברים שלו, כי אם הוא לא ישחק שש-בש הוא יהיה אדם גלמוד ובודד. זה שאני מתעסק בבעיה של הבדידות שלו, לא פתרתי לו- לא את בעית התחבורה ולא את בעית הזה ולא את בעית הזה, פתרתי לו את בעית הבדידות. אותו דבר עם הצעירים. זה נכון ולא נכון לגבי צעירים במונח הזה שגם צעירים, כמה דברים לגבי הצעירים. תראי, יש פה צעירים שמעצם טבעם הם היו תל-אביביים קודם, הוא גר ביד אליהו, הוא גדל בתל-אביב, הוא נשאר בתל-אביב, הוא גר עם ההורים ביד-אליהו, הוא אפילו לא מרגיש את עצמו אחרת. יש את הבחור שהגיע לפה מבאר-שבע, והוא רחוק מהמשפחה שלו, והוא נמצא פה כרווק, והוא מרגיש די תלוש בסיפור הזה של מה שנקרא- באיימי הקיום האלה של שכר-דירה וכל הדברים האלה. הוא שונה לגמרי. באים אלי, כולל את ואת אומרת- תשמע, יש פה בעיות קשות נורא של זה ושל זה ושל זה, הצעירים יעזבו. ואני אומר- חברה, אם תסתכלו על מה שקרה, לא כל כך עזבו. אבל זה לא אומר שהם לא יעזבו. עובדה היא שבמרכז ניו-יורק יש היום עזיבה של צעירים בכיוון ברוקלין.

מר זמיר:

יש כבר עזיבה של ברוקלין.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אבל זה כל הזמן הולך ב-CYCLE בניו-יורק, מי שמכיר. דרך אגב, גם אצלנו יש את ה-CIRCLE הזה. אבל כאשר אנחנו מייצגים את תושבי העיר, ששליש מהם נחשבים למה שנקרא צעירים, אז אומרים- בואו נתייחס לבעיות של שלישי מהאוכלוסיה שלנו. אני לא מתכוון לעזוב את הגימלאים, ואני לא מתכוון לעזוב את נושא הספורט, ואני לא מתכוון לעזוב את הנושא שקוראים לו-ספסלים לקשישים, ואני לא מתכוון לעזוב 1,001 דברים, אבל עדיין יש פה איזהשהם איפיונים ודברים שמתייחסים יותר לקבוצת גיל הזאת- על כל בעיותיה, ולו רק בהיבט של רמת ההתייחסות שלה אל העיר, אל העירייה, אלי, אל מי שמייצג אותם. לצורך העניין אנחנו מייצגים אותם. זה הנסיון לעשות פה, ותוך כדי לאתר כמה שיותר בעיות שאנחנו כן יכולים לענות עליהן. אני לא רוצה להכנס לעניין השבת. יש לך אפשרות לסדר את זה? סדרי. תסדרי.

גב' זנדברג:

אנחנו צריכים יחד.

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 38 -

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אל תספרו לי תמיד סיפורים. אני תמיד אומר, את הבעיות אני מכיר, אני מחפש פתרונות. אני מחפש פתרונות, מי שיודע להביא פתרון- שיבוא אלי. לספר לי את כל הבעיות האלה שאני כבר יודע? אני יודע.

במסגרת הזאת היתה אמירה שאני חושב שהיא נכונה, שלציבור הזה לא היתה איזושהי תשומת לב מימסדית –עירונית לאורך השנים. דרך אגב, היתה, היתה, זה לא שלא היתה. בתקופה של מה שקוראים- פלורנטין בזמנו- עם השכר דירה,

גב' להבי:

עם התחדשות לב העיר.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

היו כל מיני תהליכים שבאמת ניסו לענות על סגמנטים של הבעיה. ואיך אני אומר? בברצלונה יש תחבורה ציבורית יוצאת מן הכלל, תחבורה ציבורית יוצאת מן הכלל, ועובדה היא שמטפלים באוכלוסיה שנקראת אוכלוסית הצעירים. עכשיו, אצלי אין תחבורה ציבורית יוצאת מן הכלל, אבל עדיין צריך לטפל באוכלוסית הצעירים.

גב' להבי:

הנושא של הצעירים התחדד לנו כבר בקדנציה הקודמת ואני חושבת שזה רעיון נכון להתייחס לקבוצות אוכלוסיה כאלה ואחרות ולראות את הנקודות שצריך לטפל בהן באופן קונקרטי-כמו שאמרת קודם-הבדידות של הקשישים. אני כן חושבת שהאבחנה שתמי עשתה קודם היא אבחנה נכונה- בין בעיה שהיא בעיה של קבוצה לבעיה שהיא כלל עירונית. נושא של דיור בר-השגה הוא בעיה גם של אם חד הורית בת 50 שגרה במרכז העיר תל-אביב ולא דווקא של צעיר, ולגבי צעיר- ליבי פחות מזדהה עם בעיה כזאת ממה שכשאת רואה אשה מבוגרת. אז יש סוגיות שבאמת צריך להסתכל עליהן בראייה כוללת ויש סוגיות ששייכות ספציפית.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

בוודאי שבפרמטרים של דיור בר השגה, לאמא בת 35 שיש לה 2 ילדים והיא גרה לבד- יש לה עדיפות על רווק. בוודאי שזה יהיה. נו, אז מה?

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 39 -

גב' להבי:

O.K. אז אני אומרת שיש סוגיות שהן סוגיות כלל עירוניות ויש סוגיות שהן סוגיות של צעירים פר-אקסלנס. בזה אני מחזקת פשוט משהו שתמי אמרה. ככלל אני רואה ברעיון הזה ובכיוון הזה רעיון מאוד מאוד מבורך. אני רוצה לשאול משהו ביחס למאז"ה 9- כאן בתוך הבית. אלי פנו בזמנו – כאשר היה תהליך שיתוף הציבור, שאלתי את אסף על העניין הזה והוא אמר לי שאכן היה תהליך שיתוף ציבור. אני לא עקבתי, אני לא יודעת, אני גם ביקשתי שיפנו ישירות לראש-העיר וישירות לאסף, כי לא רציתי להרים את דגל השכונה כביכול או את הדגל הלוקאלי בעניין הזה. מה שכן, התב"ע של המקום קובעת שהשימושים של מאז"ה 7-9 יהיו לצרכים קהילתיים-שכונתיים בלבד. ואני הייתי רוצה התייחסות לשאלה הזאת ממני שזה לא יהיה. ודבר שני, אני רוצה לשאול עוד דבר אחד רק: ביחס למיקום, מעבר לשאלה הספציפית של התב"ע אני רוצה לומר ככה אם אנחנו מדברים על בני 18 עד 21, חיילי צה"ל, אולי אזור הקריה. אני התחלתי את דרכי בעיר תל-אביב כחיילת באזור הקריה. אם אנחנו מדברים על ילדים שיוצאים מהתיכונים, אז אולי,

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

מה זה אזור הקריה? מה? חיילים גרים באזור הקריה?

גב' להבי:

החיילים והצעירים מסתובבים כל היום באזור הקריה, הם יוצאים ונכנסים.

קריאה:

מה פתאום?

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

זה לא נכון. זה פשוט לא נכון. יש לנו פילוח- איפה הם גרים, וזה לא באזור קריה. מה זה האמירות האלה? הראו כאן סטטיסטיקות והראו כאן איפה הם גרים, ואת- אני אומרת.

גב' להבי:

לפני איפה הם גרים. זה שאזורים מסוימים בעיר הופכים להיות אזורים צעירים, השאלה לאן אתה מכוון אותם, לא לאן הם הולכים. כי אזור מרכז העיר הוא אזור שיש בו שיש בו שרותים- של מגורים, של משפחות, של קבוצות אוכלוסיה חזקות, ואתה הרגשת את זה, אתה מרגיש את זה כל

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 40 -

הזמן בכל פרויקט שאתה מנסה להזיז באזור. ולכן זה לא אומר שדווקא באזור הזה צריך למשוך אותם, יכול להיות שצריך לתת להם את השרותים במקומות אחרים. אני לא יודעת. אני שואלת את זה גם על בסיס מאז"ה 9. אני יודעת שזו שאלה מעצבנת אבל אני שואלת אותה.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

השאלה היא לא מעצבנת, השאלה היא פשוטה. מאז"ה 9-7 עמד בעליבותו כל כך הרבה שנים מבלי שנוצר לו שימוש מפני שאין צורך בדברים האחרים ולא מצאנו לו שימוש, ועכשיו יש לנו אפשרות למצוא לו שימוש, וזה עונה על העניין התב"עי. והיות ואמרו לי שלא בכל דבר צריך לשאול את הציבור- אז החלטתי, כמו שצריך להחליט, איך להשתמש בבניין כדי שישתמשו בו. זאת התשובה, חד וחלק, זה מה שיהיה, וקדימה הפועל. מה?! כל הזמן לסובב, לדבר, ולמעלה ולמטה ומאחור ומימין. מה קרה? יש לנו שימוש קהילתי לבניין, על פי התב"ע, שעוסק בפלח אוכלוסיה שבין גיל 18 ל-35? ל-35. יש לנו מקום אחר בלב העיר שעוסק בקשישים, יש לנו מקום אחר שהוא בית תמי, ויש לנו מקום אחר שהוא בית שטראוס, ויש לנו מקום אחר שהוא ברוך ה' יש לנו. ויש לנו גם בניין בלב העיר שכתוב בתב"ע שיהיה לשימושים קהילתיים, מה יותר קהילתי מזה?

גב' להבי:

קהילתיים ושכונתיים בלבד.

גב' דפנה לב:

50% מהשכונה זה צעירים.

גב' להבי:

אני רוצה לחדד: מאחר,

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

לא, סליחה. אם יש לך הרהור או ערעור על העניין המשפטי, זה לבית המשפט.

גב' להבי:

לא רוצה לבית המשפט, אני מדברת כאן, יש לי יועץ משפטי, למה אני צריכה ללכת לבית משפט? אני מעלה את הדברים כאן בישיבת הנהלה של קואליציה. אני שואלת.

פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)

- 41 -

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אה?! את רוצה חוות דעת מהיועץ המשפטי?

גב' להבי:

לא חוות דעת, אני רק מזכירה,

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אז אני אומר לך שהנושא המשפטי נבדק, וזה בסדר. O.K.

גב' להבי:

זה מה שאומר לי היועץ המשפטי? שהנושא המשפטי נבדק וזה בסדר?

עו"ד סלמן:

בוודאי. זה עבר את כל ההליכים החוקיים.

גב' להבי:

אני קוראת פשוט את התביעה שהונחה על שולחני בעניין הזה, ואם אתה אומר שזה עומד. אני פשוט, במאז"ה 7-9, בגלל העובדה שברכיכת השחייה עוד לא פתוחה לרווחת הציבור, בגלל העובדה שאין שם מעבר, בגלל העובדה ששום אחד מהשרותים הציבוריים והקהילתיים שהובטח לא קורה לטובת תושבי האזור.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

זה לא נכון. זה לא נכון. תקשיבי. יש הבדל, באמת, את היום סגנית ואת בקואליציה. יש גבול.

גב' להבי:

לכן אני מדברת כאן.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

כן, אבל בסדר, אני אומר- יש גבול לצורה שבה מדברים. בלב העיר יש מערכת שרותים עניפה שניתנת לציבור. יש בעיה אחת, העלית אותה והיא נכונה, וזה העניין של הבריכה והצורה שבה הכניסו. אבל יתר הדברים, ספריה יש. דנו בזה. להקים עוד ספריה כשיש ספריה בכל-בו שלום? למה להעביר את הספרייה כשיש ספרייה? עכשיו, אם בא אלי

**פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)**

- 42 -

מישהו ואומר, לא מעניין אותי, תעביר את הספרייה- גם אם יעלה לנו עוד כמה מאות אלפי שח', אני לא מקבל, למרות שהוא בא ואומר. באמת. גם בעיריית תל-אביב העשירה, לא מתגלגל כסף על העצים. צריך להיות מאוד מדוד ומאוד מחושב ומאוד חסכני ולעשות את זה בצורה הכי מדודה.

עכשיו תראי. בזמנו דובר על הנושא הזה של מרכז קהילתי לקהילה הגאה. אני טענתי, דרך אגב, בדיוק על העקרון הזה. אמרתי: תגידו לי, למה אדם מפני שהוא שייך לקהילה הגאה לא יכול להשתמש במרכז קהילתי? יש מרכזים קהילתיים, למה הוא לא יכול להשתמש? אז כמו שאת אומרת-גבוה, נמוך, גדול, צהוב, אני לא יודע, תעשו לי מחקר ותביאו לי נתונים מספיק בריאים, מספיק ברורים-כדי שאני אצליח להבין בצורה שבן-אדם יודע להבין- למה צריך מתנ"ס לקהילה הגאה.

וכאן זה נותן תשובה לצעירים שהם 50% מהאוכלוסיה שם.

גב' להבי:

זו תשובה טובה.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

תודה רבה.

גב' להבי:

אם זה נותן תשובה ל-50%,

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

כבר אמרתי קודם, למה זה לא היה טוב קודם?

גב' להבי:

כי עכשיו דיברת.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

גם קודם אמרתי בדיוק את אותו הדבר.

גב' להבי:

אני הקשבתי אחרת.

פרוטוקול ישיבת הנהלה מס' 17
מתאריך כ"ו שבט תשע"א (31/01/2011)

- 43 -

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אז יש בעיה עם המוזיקה?

גב' להבי:

כן.

מר רון חולדאי - ראש העירייה:

אז מאחר שהמוזיקה השתפרה- אנחנו מברכים על התכנית, ואנחנו נבחן את עצמנו בעוד שנה- שנתיים, לראות האם מה שאנחנו עושים הוא לא ברכה לבטלה ממילא- בגלל יוקר המחייה.

הישיבה נעולה

מנחם לייבה

מנכ"ל העירייה

גלילה בן-חורין

מזכירת מועצה

ע' מנכ"ל העירייה